

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2022-11-28
Meddelad i Linköping

Mål nr
3271-22
3909-22

KLAGANDE

Kubikenborg Aluminium AB, 556032-8121

Ombud: Advokaterna Jesper Tiberg och Therese Isaksson
samt jur.kand. Olof Olsson
Westerberg & Partners Advokatbyrå AB

MOTPART

Statens energimyndighet

ÖVERKLAGADE BESLUT

Statens energimyndighets beslut den 11 och den 22 april 2022

SAKEN

Restriktiva åtgärder i form av avstängning av tillträdesrätt till konto och innehållande av beviljat stöd

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen.

Förvaltningsrätten bifaller överklagandena på så sätt att de överklagade besluten upphävs.

BAKGRUND

Kubikenborg Aluminium AB (KUBAL) är ett bolag med säte i Sundsvall vars huvudsakliga verksamhet består i framställning av primäraluminium. Bolaget är skyldig att ha tillstånd för utsläpp av växthusgaser. Enligt tillståndet krävs att bolaget har ett verksamhetsutövardepåkonto i unionsregistret där bland annat alla transaktioner med utsläppsrätter registreras. Statens energimyndighet (Energimyndigheten) är kontoföringsmyndighet och administrerar konton i

unionsregistret. KUBAL har beviljats stöd av Energimyndigheten för två projekt som syftar till att klimatanpassa produktionen av aluminium, varav visst stöd har betalats ut.

Energimyndigheten beslutade den 11 april 2022 att stänga av tillträdesrätten till kontot Kubikenborg Aluminium AB, EU-100-5021876-0-71, för kontoinnehavaren KUBAL (mål nr 3271-22). Energimyndigheten beslutade därefter den 22 april 2022 att innehålla beviljat stöd till KUBAL (mål nr 3909-22). Som skäl för besluten angavs sammanfattningsvis följande. Oleg Deripaska är registrerad hos Bolagsverket som verklig huvudman för KUBAL. Av Rådets beslut (Gusp) 2022/582 av den 8 april 2022 framgår att Oleg Deripaska är upptagen i förteckningen i bilagan över personer som är föremål för restriktiva åtgärder. Tillträdesrätten i unionsregistret (nationellt register för bokföring av transaktioner av utsläppsrätter inom EU:s handelssystem) och beviljat stöd som återstår att betalas ut ska därför stängas av respektive innehållas tills vidare. Det föreligger sådana allmänna intressen att besluten får verkställas omedelbart.

YRKANDEN

KUBAL yrkar att de överklagade besluten upphävs, dels eftersom bolaget varken ägs eller kontrolleras av Oleg Deripaska, dels eftersom besluten har fattats i strid med såväl förvaltningsrättsliga som EU-rättsliga principer. KUBAL har som bevisning och till stöd för sin talan åberopat flertalet handlingar, bland annat avseende bolagets ägarstruktur och Bolagsverkets beslut den 27 juni 2022 av vilket det framgår att KUBAL saknar verklig huvudman. Handlingarna är kända för parterna och förvaltningsrätten redogör därför i övrigt inte närmare för dessa, utöver vad som framgår under skälen för avgörandet.

Energimyndigheten motsätter sig att de överklagade besluten ändras. Energimyndigheten yrkar för egen del att förvaltningsrätten inhämtar ett förhandsavgörande från EU-domstolen i fråga om vilka parametrar som ska läggas till grund för bedömningen av om en person som är upptagen på EU:s sanktionslista direkt eller indirekt kan anses kontrollera en verksamhet på ett sådant sätt att den blir föremål för sanktioner.

KUBAL motsätter sig att förvaltningsrätten inhämtar förhandsavgörande från EU-domstolen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Formella invändningar

Ändring av gynnande beslut

KUBAL har anfört att de överklagade besluten är till nackdel för bolaget och i strid med tidigare beslut om tillgång till kontot och beviljande av statligt stöd. KUBAL har i denna del anfört bland annat följande. Enligt 37 § förvaltningslagen (2017:900) får beslut inte ändras till nackdel för enskilda utom i tre specifikt angivna fall. Inget av fallen är för handen i de aktuella målen. Energimyndigheten har inte hänvisat till någon grund för ändringen av de tidigare besluten. Energimyndighetens möjlighet att stänga av KUBAL:s tillträdesrätt till kontot eller att inte betala ut redan beviljat stöd gäller enbart vissa särskilt angivna situationer som följer av de förordningar som legat till grund för tidigare beslut.

Förvaltningsrätten konstaterar att de överklagade besluten innebär beslut om avstängning av tillträdesrätt till konto och beslut om innehållande av statligt stöd. Sanktionerna har sin grund i EU-rätten, vilken är överordnad den nationella rätten. Vad KUBAL anfört angående ändring av gynnande beslut har

därför inte utgjort något hinder för Energimyndigheten att fatta de överklagade besluten och utgör inte heller hinder för förvaltningsrätten att pröva de överklagade besluten.

Kommunikation

KUBAL har anfört att bolaget inte har fått ta del av underlag för de överklagade besluten, bland annat underlag från EU-kommissionen. Vidare har besluten fattats utan att KUBAL dessförinnan fått tillfälle att yttra sig. KUBAL anser att förfarandet är i strid med 25 § förvaltningslagen och artikel 41 i EU:s stadga om grundläggande rättigheter. Därutöver är det i strid med den EU-rättsliga principen om rätten till försvar inklusive rätten att bli hörd samt rätten till aktinsyn. De överklagade besluten ska därför i enlighet med EU-domstolens praxis undanröjas.

Kravet på kommunikering omfattar enbart sådant material som utgör underlag för beslutet (prop. 2016/17:180 s. 310 f.). Förvaltningsrätten konstaterar att det varken av de överklagade besluten eller någon annan handling som förvaltningsrätten har tillgång till framgår att Energimyndigheten på ett formellt sätt har underrättat KUBAL om material av betydelse för besluten eller gett KUBAL tillfälle att yttra sig över materialet innan besluten fattades. Förvaltningsrätten bedömer dock att en underlåten kommunikering i nu aktuella ärenden inte kan antas ha inverkat på utgången i Energimyndighetens beslut. KUBAL har vidare i överklagandet till förvaltningsrätten fått möjlighet att argumentera för sin uppfattning och har tydligt redovisat sin inställning till Energimyndighetens beslut. Förvaltningsrätten anser därför att målen kan prövas i sak.

Förhandsavgörande

Energimyndigheten har begärt att förvaltningsrätten ska inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen om hur nu aktuell förordning ska tolkas och

tillämpas innan förvaltningsrätten meddelar dom i målen. Energimyndigheten känner inte till någon praxis på området och anser därför att det bör utgöra goda skäl för förvaltningsrätten att inhämta ett förhandsavgörande om tolkningen från EU-domstolen. KUBAL anser att det inte finns något behov av att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen, eftersom den korrekta tillämpningen av unionsrätten är klarlagd.

Artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ger de nationella domstolarna, och inte de enskilda parterna i processen, en möjlighet att begära ett förhandsavgörande. Förfarandet anses användbart när en tolkningsfråga som är ny och av allmänt intresse för en enhetlig tillämpning av EU:s lagstiftning uppkommer i ett mål i en nationell domstol eller när befintlig rättspraxis inte verkar ge den vägledning som krävs för att en ny rättslig situation ska kunna hanteras. Artikel 267 ställer upp två villkor för att en nationell domstol ska ha rätt att begära ett förhandsavgörande; dels ska en unionsrättslig tolkningsfråga uppkomma av relevans för målets avgörande, dels ska domstolen bedöma att ett klarläggande i denna del är nödvändigt för att kunna döma i saken.

Förvaltningsrätten har som första instans inte någon skyldighet att begära ett förhandsavgörande. Enbart slutinstanser är skyldiga att begära ett förhandsavgörande om tolkningsbesked kan anses nödvändigt för att döma i målet.

I målet har det enligt förvaltningsrättens uppfattning inte uppkommit någon fråga som gör det nödvändigt att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen för att döma i saken. Förvaltningsrätten har därvid särskilt beaktat vad som framgår av kommissionens yttrande (Commission opinion of 19.6.2020 on Article 2 of Council Regulation (EU) No 269/2014) respektive uppdatering av EU:s bästa praxis för effektivt genomförande av restriktiva åtgärder (Bryssel den 27 juni 2022), som även parterna har hänvisat till och åberopat. Energimyndighetens begäran om att förvaltningsrätten ska inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen ska därför avslås.

Rättslig reglering m.m.

I rådets förordning (EU) nr 269/2014 av den 17 mars 2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (ändrad genom rådets förordning [EU] 2022/580 av den 8 april 2022 om ändring av förordning [EU] nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende) föreskrivs i artikel 2.1 bland annat att *alla penningmedel och ekonomiska resurser som tillhör eller ägs, innehas eller kontrolleras av fysiska personer eller fysiska och juridiska personer, enheter eller organ som är förbundna med dem* som förtecknas i bilaga I ska frysas.

Vidare framgår det i artikel 3 bland annat att *bilaga I ska omfatta de fysiska personer som, i enlighet med artikel 2 i beslut 2014/145/GUSP, av rådet har fastställts vara ansvariga för åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt fysiska eller juridiska personer, enheter och organ som är förbundna med dem.*

Av artikel 2 i rådets beslut 2014/145/GUSP av den 17 mars 2014 om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende föreskrivs i punkten 1 att *alla penningmedel och ekonomiska resurser som tillhör, ägs, innehas eller kontrolleras av fysiska personer som är ansvariga för åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är associerade med dem, och som förtecknas i bilagan ska frysas.* Under punkten 929 i bilagan till rådets beslut 2014/145/GUSP (i dess lydelse enligt rådets beslut [Gusp] 2022/582 av den 8 april 2022) finns Oleg Deripaska upptagen i förteckningen över de personer som träffas av de restriktiva åtgärderna.

Såväl förordning 269/2014 som beslut 2014/145/GUSP saknar bestämmelser om överklagande. I skälen (6) till förordning 269/2014 anges dock att förordningen *står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet bland annat rätten till effektiva rättsmedel och till en opartisk domstol*. Vidare anges att *förordningen bör tillämpas i enlighet med dessa rättigheter*.

Rätten till effektiva rättsmedel är en rättighet som enskilda har i förhållande till medlemsstaterna och dess myndigheter. Nu aktuella mål avser ingripande från det allmänna mot en enskild i form av restriktiva åtgärder. I brist på särskilda bestämmelser tillgodoses rätten till effektiva rättsmedel i svensk lagstiftning genom bestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900) om överklagande (jfr prop. 2016/17:180 s. 245).

Av allmänna förvaltningsrättsliga principer följer att det är den part som påstår ett förhållande som ska visa att det förhållandet föreligger. När det görs gällande att KUBAL till exempel är förbunden med Oleg Deripaska på ett sådant sätt att restriktiva åtgärder ska tillämpas, är det alltså Energimyndigheten som ska visa det. Vidare har Högsta förvaltningsdomstolen i ett antal refererade avgöranden, där det varit fråga om ingripande åtgärder, kommit fram till att endast omständigheter som en part åberopat kan läggas till grund för domstolens prövning (jfr RÅ 1989 ref. 67, RÅ 1990 ref. 64, RÅ 1990 ref. 108 och RÅ 1991 ref. 67). Av rättspraxis följer även att beviskravet av rättssäkerhetsskäl bör ställas högt när det gäller ingripanden samtidigt som beviskravet inte kan ställas lika högt som i ett brottmål, eftersom även syftet med sanktionen måste beaktas (jfr RÅ 2006 ref. 7 och RÅ 1994 ref. 88).

Frågan i målen

Till grund för de överklagade besluten ligger omständigheten att Oleg

Deripaska, som är upptagen i bilagan över personer som träffas av de restriktiva åtgärderna, var registrerad som verklig huvudman för KUBAL vid tidpunkten då Energimyndigheten fattade de överklagade besluten. Sedan den 27 juni 2022 är dock Oleg Deripaska inte längre registrerad som verklig huvudman och KUBAL har enligt utdrag från Bolagsverkets register numera ingen verklig huvudman överhuvudtaget. Frågan i målen är därmed om KUBAL ändå kan antas tillhöra eller ägas, innehas eller kontrolleras av Oleg Deripaska eller om KUBAL är förbundet med Oleg Deripaska på sådant sätt att bolaget ska träffas av de restriktiva åtgärderna.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledning

Energimyndigheten har anfört att det enligt deras uppfattning inte spelar någon roll om Oleg Deripaska är att anse som verklig huvudman eller inte. Den som är förmånstagare eller utövar kontroll över KUBAL har enligt Energimyndigheten, med hänvisning till kommissionens yttrande, ett sådant ekonomiskt intresse i bolaget att sanktioner aktualiseras. Energimyndigheten anser att Oleg Deripaska har ett sådant ägarintresse i KUBAL, och därmed ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i bolaget, som medför att sanktionsbestämmelserna ska tillämpas.

I motsats till Energimyndighetens inställning anser KUBAL med åberopande av EU:s bästa praxis för effektivt genomförande av restriktiva åtgärder att det inte räcker med ett visst ägande i bolaget för att KUBAL ska träffas av de restriktiva åtgärderna. Enligt KUBAL krävs att Energimyndigheten visar att bolaget ägs med över 50 procent av Oleg Deripaska eller att han utövar en sådan kontroll över KUBAL att de restriktiva åtgärderna är tillämpliga. Enligt KUBAL ägs eller kontrolleras bolaget inte av Oleg Deripaska på ett sådant sätt att sanktionsbestämmelserna aktualiseras.

Kommissionens yttrande och EU:s bästa praxis m.m.

Varken kommissionens yttrande eller EU:s bästa praxis, som hänvisats till och åberopats, är rättsligt bindande. Dokumenten utgör dock enligt förvaltningsrättens uppfattning och i enlighet med dess syften såväl vägledning för tolkning som rekommendationer för hur restriktiva åtgärder genomförs effektivt. Kommissionen har därtill publicerat frågor och svar beträffande genomförandet av vissa restriktiva åtgärder (Commission consolidated FAQs on the implementation of Council Regulation No 833/2014 and Council Regulation No 269/2014). Inte heller detta dokument är rättsligt bindande, utan det har arbetats fram av kommissionen för att ge vägledning till hur bland annat förordning 269/2014 ska tillämpas av de behöriga myndigheterna nationellt. Enligt förvaltningsrättens uppfattning sammanfattar och konkretiserar kommissionen sin ståndpunkt avseende restriktiva åtgärder utifrån sitt yttrande och EU:s bästa praxis genom kommissionens frågor och svar.

EU:s bästa praxis och kommissionens frågor och svar behandlar hur ägandeförhållanden och kontroll ska bedömas samt när till exempel ett bolag kan anses förbundet med en person som är upptagen i bilagan. Kommissionens frågor och svar hänvisar i fråga om kontroll till kommissionens yttrande, medan kommissionens yttrande utgår från hur kriterierna för kontroll i EU:s bästa praxis förhåller sig till en person upptagen i bilagan.

Av kommissionens frågor och svar framgår såvitt nu är aktuellt sammanfattningsvis följande. Om en enhet som inte är upptagen i bilagan kan anses vara ägd eller kontrollerad av en person upptagen i bilagan, kan det förutsättas att den personen har kontroll över enhetens tillgångar. Den presumtionen kan dock i det enskilda fallet motbevisas av den aktuella enheten, om den visar att tillgångarna helt eller delvis ligger utanför personens kontroll och att medel eller ekonomiska resurser faktiskt inte når eller gynnar personen. Detta gäller även enheter

förbundna med de fysiska personer som är förtecknade i bilagan (förvaltningsrättens översättning, kommissionens frågor och svar sidorna 20-21).

Beträffande ägandeförhållanden anger EU:s bästa praxis följande.

Det kriterium som ska beaktas vid bedömningen av huruvida en juridisk person eller enhet ägs av en annan person eller enhet är innehav av mer än 50 % av äganderätten i en enhet eller innehav av ett majoritetsintresse i denna. Om detta kriterium är uppfyllt ska den juridiska personen eller enheten anses vara ägd av en annan person eller enhet.

Vidare anger EU:s bästa praxis att det kriterium som ska beaktas vid bedömningen av huruvida en juridisk person eller enhet kontrolleras av en annan person eller enhet, antingen ensam eller enligt avtal med annan aktieägare eller tredje man, bland annat kan innefatta följande:

- a) Rätt eller befogenhet att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i en juridisk persons eller en enhets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan.*
- b) Att enbart genom utövandet av sin rösträtt ha utsett en majoritet av de ledamöter i en juridisk persons eller en enhets förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan som har innehaft sina poster under innevarande och föregående räkenskapsår.*
- c) Att till följd av ett avtal med andra aktieägare eller medlemmar i en juridisk person eller en enhet ensam kontrollera en majoritet av aktieägarnas eller medlemmarnas rösträtter i den juridiska personen eller enheten.*
- d) Rätt att utöva ett bestämmande inflytande över en juridisk person eller en enhet enligt ett avtal med den juridiska personen eller enheten, eller enligt en bestämmelse i dess stadgar, om den lagstiftning som den juridiska personen eller enheten lyder under tillåter sådana avtal eller bestämmelser.*

e) Befogenhet att utöva rätten att utöva ett bestämmande inflytande i enlighet med led d, utan att vara innehavare av den rätten.

f) Rätt att använda alla eller delar av en juridisk persons eller en enhets tillgångar.

g) Att leda en juridisk person eller en enhet på en gemensam grund och offentliggöra en sammanställd redovisning.

h) Att solidariskt dela en fysisk persons eller en enhets ekonomiska förpliktelser eller garantera dessa.

Om något av dessa kriterier är uppfyllda ska den juridiska personen eller enheten anses vara kontrollerad av en annan person eller enhet, såvida inte motsatsen kan fastställas från fall till fall.

Uppfyllandet av ovanstående kriterier för ägande eller kontroll kan vederläggas från fall till fall.

Av kommissionens yttrande framgår bland annat följande. Om det fastställs att den utpekade personen har kontroll över enheten, måste enhetens tillgångar frysas. Enheten kan medverka till att frysningen av tillgångarna upphävs helt eller delvis genom att visa att de faktiskt inte kontrolleras av den utpekade personen. Sättet att göra det på beror på hur de nationella förfarandena är utformade (förvaltningsrättens översättning, kommissionens yttrande sidan 4).

Sammanfattningsvis innebär det som redovisats ovan att om Oleg Deripaska kan anses äga eller kontrollera KUBAL är presumptionen att han kontrollerar bolaget och att de restriktiva åtgärderna därmed är riktiga. För att Oleg Deripaska ska kunna anses äga eller kontrollera KUBAL behöver han direkt eller indirekt äga mer än 50 procent av bolaget eller uppfylla någon av punkterna a) – h) som redovisats ovan. Även om något av dessa förhållanden föreligger kan KUBAL dock bryta presumptionen genom att visa att bolaget helt eller delvis faktiskt inte kontrolleras av Oleg Deripaska och att restriktiva åtgärder därmed inte är befogade.

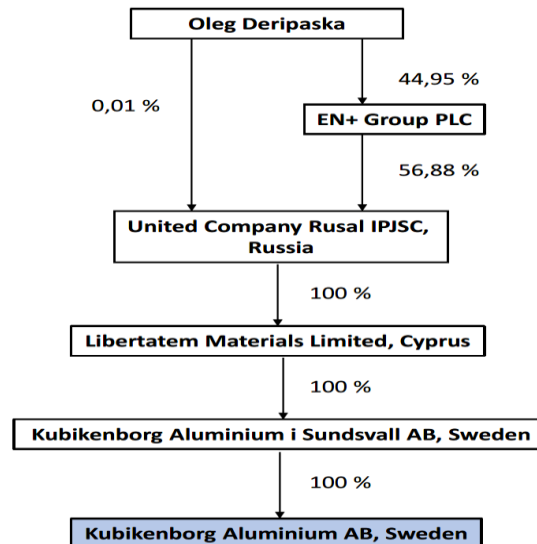
Beviskrav och vad som är visat i målen

De restriktiva åtgärderna som följer av de överklagade besluten utgör ett sådant ingripande från det allmänna att det som utgångspunkt ankommer på Energi-myndigheten att visa att de förhållanden som görs gällande föreligger.

Vad gäller beviskravet kan konstateras att sanktionsbestämmelsen i artikel 2 förordning 269/2014 anger dels att penningmedel eller ekonomiska resurser ska frysas (artikel 2.1), dels att inga penningmedel eller ekonomiska resurser direkt eller indirekt får ställas till förfogande för eller göras tillgängliga till förmån för bland annat personer upptagna i bilagan eller sådana som är förbundna med dem (artikel 2.2). Syftet med bestämmelsen är alltså att frysa finansiella tillgångar och ekonomiska förmåner eller egendom av alla slag, samt att förhindra att sådana tillgångar och förmåner inte tillgängliggörs på andra sätt för någon som är upptagen i bilagan (se artikel 1.d och 1.g förordning 269/2014 och jfr EU-domstolens resonemang avseende bland annat begreppet ”direkt eller indirekt” i förhållande till restriktiva åtgärder i mål C-117/06). Enligt förvaltningsrättens uppfattning bör en tillämpning och bedömning av frågan i målen utifrån kommissionens yttrande, kommissionens frågor och svar samt EU:s bästa praxis medföra ett högre beviskrav än sannolikt, samtidigt som sanktionsbestämmelsens syfte inte förtas.

Vid tidpunkten för de överklagade besluten var Oleg Deripaska registrerad som verklig huvudman för KUBAL. Enligt förvaltningsrättens mening saknas det därför skäl att ifrågasätta Energimyndighetens uppfattning att Oleg Deripaska vid den tidpunkten kunde anses äga, kontrollera eller vara förbunden med KUBAL. Energimyndigheten har dock därefter, sedan KUBAL inkommit med underlag utvisande bland annat ägarstruktur och att bolaget saknar verklig huvudman, enbart utvecklat sitt ställningstagande i denna fråga genom att ange att Oleg Deripaska har en koppling till och ett ekonomiskt intresse i bolaget.

KUBAL har å sin sida redovisat hur ägarförhållandena för KUBAL ser ut och vilken koppling Oleg Deripaska har till bolaget, bland annat genom figuren nedan.

Sammanfattningsvis har KUBAL utvecklat ägarstrukturen och kopplingen till KUBAL enligt följande. KUBAL är helägt av Kubikenborg Aluminium i Sundsvall AB som i sin tur är ett helägt dotterbolag till det cypriotiska bolaget Libertatem Materials Limited. KUBAL köptes 2007 av United Company Rusal IPJSC (Rusal) som är en global aluminiumproducent med säte i Ryssland. Rusals huvudsakliga ägare var Oleg Deripaskas bolag EN+ Group Plc (EN+), vilket innebar att Oleg Deripaska indirekt kontrollerade KUBAL.

KUBAL har även anfört att Oleg Deripaska under 2018 blev föremål för sanktioner av amerikanska myndigheter. Sanktionerna innefattade uttryckligen även Rusal och EN+. För att undvika en hotande nedläggning av KUBAL och andra av Rusals produktionsplatser runt om i världen, träffades en överenskommelse (Terms of Removal) med den amerikanska myndigheten Office of Foreign Assets Control (OFAC), som är ansvarig för administration och verkställighet av amerikanska sanktioner. I enlighet med överenskommelsen med OFAC har Oleg Deripaska minskat sitt ägande i Rusal och EN+ och därigenom även sitt indirekta ägande i KUBAL. Oleg Deripaska kan enligt

överenskommelsen inte heller motta någon utbetalning av utdelning från EN+ eller Rusal. Eventuell vinst från KUBAL eller något annat bolag kan Oleg Deripaska inte heller ta del av. Överenskommelsen innebär även att Oleg Deripaska uttryckligen ålagts att inte i något avseende agera eller ingå någon överenskommelse som direkt eller indirekt skulle ge honom möjlighet att utöva avgörande inflytande över ledningen i EN+ eller någon entitet som ägs eller kontrolleras av EN+, däribland Rusal. Oleg Deripaska äger indirekt strax över 25 procent av aktierna i KUBAL och saknar direkt eller indirekt bestämmande inflytande över bolaget. På grund av överenskommelsen omfattas EN+ och Rusal samt därmed också KUBAL inte av de amerikanska sanktionerna.

Till stöd för KUBAL:s uppfattning att Oleg Deripaska inte äger mer än 50 procent av KUBAL och att hans rösträtt i EN+ inte överstiger 35 procent av rösterna har bolaget åberopat utdrag över ägande (shareholders) och rösträtt (voting rights) ur EN+:s information till aktieägarna. KUBAL har även åberopat United States Department of the Treasurys brev till den amerikanska senaten den 19 december 2018 och brev från Dentons den 24 mars 2022 till styrkande av att Oleg Deripaska inte har kontroll över eller äger över 50 procent av KUBAL, samt att han inte får ta del av resultatet från KUBAL.

Energimyndigheten har uppgett att myndigheten inte har någon insyn i ägarstrukturen eller vilket inflytande eller vilken kontroll som faktiskt utövas av Oleg Deripaska, samt att fördelningen mellan direkt och indirekt ägande inte heller har bedömts av myndigheten och att detta inte heller är av avgörande betydelse. Energimyndigheten har dock inte invänt mot några av KUBAL:s uppgifter, varför dessa därmed får anses som ostridiga. Inte heller förvaltningsrätten finner skäl att ifrågasätta de uppgifter som KUBAL har redogjort för och åberopat.

Energimyndigheten anser att den som är förmånstagare eller utövar kontroll över bolaget ska anses ha ett sådant ekonomiskt intresse att sanktions-

bestämmelsen kan tillämpas och att det är tillräckligt att det finns en koppling mellan Oleg Deripaska och KUBAL. Energimyndigheten har visserligen visat att det finns en koppling till KUBAL genom Oleg Deripaskas ägande i EN+ och Rusal. Detta är dock enligt förvaltningsrättens bedömning inte tillräckligt för restriktiva åtgärder. Därtill framgår av handlingarna i målen att Oleg Deripaska direkt eller indirekt numera inte äger mer än 50 procent av KUBAL. Enligt förvaltningsrättens bedömning är det inte heller visat att han har sådan kontroll över KUBAL som förutsätts för att de restriktiva åtgärderna ska kunna anses vara riktiga. Vad Energimyndigheten anfört i övrigt, föranleder enligt förvaltningsrätten inte någon annan bedömning i denna del. Även om det vid tidpunkten för de överklagade besluten fanns grund för restriktiva åtgärder, är det enligt förvaltningsrättens bedömning inte visat att det nu finns skäl att komma till samma slutsats. Eftersom Energimyndigheten således inte har visat att det numera finns grund för besluten om restriktiva åtgärder, ska överklagandena bifallas på så sätt att de överklagade besluten ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Ronny Idstrand
Chefsrådman

Marika Ericson
Rådman

I avgörandet har även nämndemännen Rayner Fredriksson, Bohdan Klimowicz och Inger Lorentzson deltagit.

Föredragande jurister har varit Jacob Nilsson och Stina Sterner.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.